

Kiértékelő értekezlet a védbiztonság jegyében

Igazgatóságunk november 15-én tartotta az őszi felülvizsgálatok tapasztalatait kiértékelő értekezletet, ahol dr. Bozó Andrea, a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Szolnoki Járási Hivatalának vezetője mondott köszöntőt.

Beszámolónk a 3-4. oldalon

A Mikulás 19 gyereket keresett fel a központban december 5-én

Újra pöfög a körmös

Az MBSZ szakemberei üzemképesé varázsolták a VO telepen évek óta csak díszként funkcionáló Hofherr traktort. A legendás erőgép nagygenerált kapott, az összes elgémberedett tagját meg kellett mozgatni. Békési István elsőként tesztelte a masinát. **17. oldal**

Újabb töltésszakaszt adtunk át Tószezen

A VTT hullámtér rendezés a Közép-Tiszán projekt részeként, mintegy 28 ezer köbméternyi földmunkával elkészült, 410 méter hosszúságú, végleges töltésszakaszt adott át október 25-én Tószezen dr. Kállai Mária, a szolnoki választókerület országgyűlési képviselője.

Az ezredfordulón levonult rekord tiszai árhullám elleni védekezés idején a településen északi és nyugati részén, a falu apraja-nagyja összefogásával ideiglenes töltés épült, amelynek egyes szakaszait az apadást követően el is bontották. Az azóta kialakult árvizek azonban szükségessé tették a már elbontott, illetve rossz állapotú ideiglenes töltés egyes szakaszainak újbóli megerősítését. Ugyanakkor egyértelművé vált, hogy a magasparton fekvő település árvízvédelmét megnyugtatóan csak egy új, végleges védtöltés biztosíthatja. A rendelkezésre álló anyagi eszközök azonban a végleges védmű teljes kiépítését csak ütemezetten – összesen nyolc szakaszban – tették, teszik lehetővé. Az elmúlt években elkészült az I-IV. ütem 2200 méter hosszban, tavaly júniusban pedig az igazgatóság saját beruházásában az V/1/1. ütemben 100 méteren fejeződött be a töltésepítés. Ezúttal a 410 méter hosszúságú V/1/2. jelű szakasz építése valósult meg nettó 170 millió forintos költséggel, amelyet a VTT Hullámtér rendezése a Közép-Tiszán című (KEHOP-1.4.0-15-2016-00014) európai uniós támogatású projekt forrásai tettek lehetővé.

Lovas Attila igazgató nagy előrelépésről beszélt

A szalagátvágást követő pillanat. Képünkön balról jobbra Piroska Miklós, dr. Balogh Gyula, dr. Gyuricza Miklós, dr. Kállai Mária, Lovas Attila és Lukács Attila

Az átadó rendezvényen dr. Gyuricza Miklós, Tószeg polgármestere megköszönte a település alapvető árvízi biztonságát szavatoló beruházásban résztvevők munkáját, a fejlesztés részleteit pedig Lovas Attila igazgató ismertette, nagy lépésnek nevezve a mostanra elkészült belterületi védvonalszakaszt. Avató beszédében dr. Kállai Mária országgyűlési képviselő örömét fejezte ki, hogy az elmúlt esztendőben nagyon sokat fejlődött az árvízvédelem térségünkben.

Az elkészült, szivárgóval is kiegészült töltésszakaszt Lukács Attila, a kivitelező R+5 Építőipari Kft. ügyvezetője jelentette készre, majd átadta Lovas Attilának üzemeltetésre. Ezt követően dr. Kállai Mária, Piroska Miklós, a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Közgyűlés elnöke, dr. Balogh Gyula, a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Szolnoki Járási Hivatalának helyettes vezetője, dr. Gyuricza Miklós, Lovas Attila és Lukács Attila - átvágva a nemzeti színű szalagot - ünnepélyesen felavatta az új árvízvédelmi létesítményt.

Laczi Zoltán

Kiértékelő értekezlet a védbiztonság jegyében

Az igazgatóság területén közvetlen védbiztonságot veszélyeztető hiányosság nincs, a közelmúlt fejlesztéseinek és az egyre hatékonyabb fenntartási munkálatoknak köszönhetően mind az ár- és belvízvédelmi művek, mind a vízpótló- és vízszétosztó létesítmények állapota tovább javult az elmúlt egy évben – hangzott el az őszi felülvizsgálatok tapasztalatait kiértékelő értekezleten a szolnoki Garden Hotelben. Az eseményen dr. Bozó Andrea, a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Szolnoki Járási Hivatalának vezetője mondott köszöntőt.

Az értekezleten először Lovas Attila igazgató szólt a megjelentekhez. Elmondta, hogy az igazgatóság járatlan utakon járva is (pl. kisvízes levegőztetés) bizonyít, a szakembereink (legutóbb gépészeink) munkáját elismerés övezi, sőt nemzetközi téren is sikerült újabb és újabb tapasztalatokat szerezni.

Az előadások sorát hagyományosan dr. Kovács Sándor szakcsoportvezető kezdte az év hidrometeorológiai eseményeinek összegzésével és a vízrajzi felülvizsgálatokkal. Csibrán Zoltán védelemvezető-helyettes prezentációjából kiderült, hogy a KÖTIVIZIG működési területén közvetlen védbiztonságot veszélyeztető hiányosság nincs, az árvízvédelmi fővédvonalak karbantartottak, az örtelepek, szertárak rendezettek, az őrsemélyzet felkészültsége megfelelő, az árvízi tározók megfelelő állapotban vannak, a műtárgyak üzemképesek, a szivattyútelepek feladatuk ellátására alkalmasak. Természetesen továbbra is figyelemmel kísérik – időszakonként mozgás-vizsgálatot is végeznek – azokon a helyeken, amelyek már hosszabb ideje veszélyforrást jelentenek, s helyreállításuk sürgető.

Problémaként számolt be arról, hogy a töltéskoronán, rámpákon a növekvő gépjárműforgalom okozta károsodás jelentős, a töltéskorona burkolatok állapota romlik, gyakoriak a repedések, süllyedések. A gyom- és cserjefertőzöttség több helyen erős, a rézsüburkolatok állapota romlik. A nyárigátak elhanyagoltak, már nem töltik be funkciójukat. Békési István védelemvezető-helyettes azt hangsúlyozta, hogy a belvízvédelmi létesítmények, köztük a szivattyútelepek állapota összességében javult. Ugyanakkor a vízkormányzó műtárgyak kétharmada felel meg a követelményeknek, azaz még mindig jelentős a felújítandó műtárgyak száma. Hozzátette: a települések vízkár-elhárítási létesítményeinek őszi felülvizsgálata is maradéktalanul megtörtént a KÖTIVIZIG Jász-Nagykun-Szolnok és Heves megyei területén.

Virágné Kőházi-Kiss Edit szakcsoportvezető adatokkal támasztotta alá, milyen jelentős a szerepünk a mezőgazdasági vízszolgáltatásban. Az igazgatóság működési területén belül található ugyanis az országosan öntözésre engedélyezett terület negyede, a rizsterület közel kétharmada és a halastavak 15 százaléka. A támogatott főműves vízszolgáltatás keretében idén szeptemberig országosan 118 millió köbmétert tett ki a mezőgazdaság célokra ténylegesen kiadott vízmennyiség, s ennek 36 százaléka igazgatóságunk „érdeme”. Jelenleg az üzemelő öntözőrendszerek hatásterülete térségünkben meghaladja a kétszázezer hektárt. Szintén kiemelendő fegyvertény, hogy az igazgatóság a nyáron elrendelt tartósan vízhiányos időszakban is maradéktalanul ki tudta elégíteni a mezőgazdasági vízigényeket, s az előrelátóan megtett intézkedések eredményeként vízkorlátozás elrendelésére nem volt szükség.

Vass Sándor szakcsoportvezető a vízminőségi kárelhárítási tevékenységről, Sólyom Péter ügyeletvezető-helyettes a központi ügyeleti koordinációról, Katona Péter Gergő műszaki irányító a Rainman projekthez kapcsolódó felmérésről, Fehér Károly főgépész pedig a szivattyútelepek optimalizálása érdekében megtett intézkedésekről tájékoztattott. *Folyt. 4. oldal*

Harsányi Gábor karcagi, Fejes Lőrinc kiskörei, Tóth Tamás mezőtúri és Németh Miklós szolnoki szakaszmérnök a területükön végzett, a vízkár-elhárítási létesítmények védképességének fenntartása, illetve javítása érdekében ebben az évben elvégzett munkáról adott számot.

Kummer László szakcsoportvezető-helyettes a létesítmények felmérési eredményeinek alkalmazási lehetőségeiről szólt, kitérve a további fejlesztés irányára. Az árapasztó tározók ausztriai kompenzációs technikáit ismertette dr. Právetz Tamás műszaki irányító, megemlítve ezek adaptálásának módjait, majd a vízgazdálkodási létesítményeinken végzett vegyszeres kezelések tapasztalatait gyűjtötte csokorba Sütő Annamária, az ÁFO ügyintézője.

Horváth Lajos főmérnök a 2017/2018. évi intézkedési terv kiértékeléséről tartott prezentációjában kifejtette, hogy az egy éve megfogalmazott feladatokat 63 százalékban sikerült teljes mértékben végrehajtani, 37 százalékukat részben teljesítette a kollektíva, 13 százalék pedig az áthúzó feladatok aránya. Átérve a jövő évi intézkedési tervre, az előzmény vonatkozású feladatok közé sorolta az üzemeltetési szabályzatok készítését, a vízkészletek folyamatos nyomon követését, a műtárgy kalibrációs mérések folytatását, a vegyszerezés hatékonyságának vizsgálatát, a szivattyútelepi nyomócsövek vizsgálatát, illetve bélelésük ütemezését, a vagyonkezelt ingatlanok státuszvizsgálatát, a hajózási jelek pótlását, a Tisza-tó 2 D áramlástanai modelljének elkészítését és újabb árvízvédelmi szakaszok geodéziai felmérését. A felülvizsgálatokon felmerült feladatok: a nem kellő biztonságú szakaszok figyelemmel kísérése, az árvízvédelmi

Lovas Attila igazgató gátorkardot adományozott dr. Kovács Sándornak nyugdíjba vonulása alkalmából

zsilipek tervezési terhelésétől eltérő igénybevételeinek vizsgálata, a hullámverés elleni kőmű pótlása a Tisza-tavon, a szivattyútelepi és műtárgy javítások elvégzése, a magasépítmények rekonstrukciója, az észlelt kedvezőtlen elmozdulások figyelemmel kísérése, illetve beavatkozások tervezése, a Büdöséri öblözet és a Kengyeli csatorna üzemeltetése, a kutak engedélyeztetése, a belvízvédelmi őrzések határainak felülvizsgálata, az idegen kezelésű nyomócső kereszteződések jelentette kockázatok megszüntetése, valamint a vízrajzi digitális mérési adatok feldolgozása.

Felkért hozzászólóként Matuska Zoltán, a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság vezetője méltatta igazgatóságunk munkáját, a jövőben is kérve szakmai segítséget az ár- és belvízvédelmi képzéseikhez. Az OVF nevében pedig a jelenlévő Czirok István köszöntö meg a lelkiismeretes szakmai munkát a KÖTIVIZIG kollektívájának.

Lovas Attila zárszóként az előttünk álló feladatok sorában többek között megemlítette a vízviszartartási helyek felülvizsgálatát, az Nkfcs. folyamatos vízhozammérésének biztosítását, a vegyszerezési hibák kiküszöbölését, valamint a saját kutak mielőbbi engedélyeztetését.

Ezt követően gátorkardot adott át dr. Kovács Sándor vízrajzi osztályvezetőnek, aki a közeljövőben nyugdíjba vonul. Ugyanebből az apropóból szivattyú járókereket fából megformázó ajándékkal lepte meg Fehér Károly igazgatósági főgépész.

Laczi Zoltán

Szivattyú járókerék fából – ajándék Fehér Károlynak

A vízgépészeti konferencia tapasztalatai

A 2018. augusztusi, Ráckeve-Soroksári-Duna ág vízminőségi kárelhárítási feladatainak végrehajtása során szükségessé vált mobil szivattyúzás végrehajtása több vízgépészeti szakmai problémára, hiányosságra hívta fel a figyelmet. Az „éles” helyzetben jelentkező feladatok ágazati szintű egyeztetése érdekében, vízgépészeti szakmai megbeszélést hívott össze az OVF október 30-31. között, melynek lebonyolításával a KÖTIVIZIG-et bízta meg. A Poroszlóra meghívott 12 vízügyi igazgatóság gépészei először Láng István főigazgató megnyitó beszédét hallgathatta meg. Ezt követően több előadás elhangzott a provizóriumok telepítésével, szervezéssel kapcsolatos tapasztalatokról, a gépészeti jellegű továbbképzésekről, és lehetőség volt az egyéb észrevételek megbeszélésére is. A kétnapos konferencián elhangzott előadások az alábbi témákat ölelték fel: a magyarországi szivattyúk, szivattyútelepek helyzete (Sebestyén Miklós, OVF), a szivattyúgépész oktatás jövője

(Rakaczky István, VIZITERV ENVIRON Kft.), a mobil szivattyúk telepítési módjai és vízhozam méréssel történő ellenőrzésük (Fehér Károly, KÖTIVIZIG), légtelenítési módok, leggyakoribb meghibásodások (Molnár Róbert, ATIVIZIG), csővezetékek típusai anyagai és szivattyútelepek automatizálása és távjelző hálózata (/Máté Mihály, FETIVIZIG)

A színvonalas előadások és a délutáni kötetlen beszélgetések lehetőséget biztosítottak az jelenlévőknek, hogy megismerjék egymás védekezési tevékenységének részleteit. Az eszmecsere alkalmat adtak olyan gépészeti tapasztalatok megosztására is, amelyek csak a fejekben léteznek és a sok évnyi munka során forrtak ki magukat teljesen.

Tudjuk, hogy a gépezet csak akkor működik jól és összehangolt, ha a legapróbb fogaskerek is a helyén vannak. A konferencia ennek finomhangolására adott lehetőséget, ami olajozást jelentett a szakágazat részére.

Fodorné Mészáros Tünde

Vízhozammérő gyakorlat a Hortobágy-Berettyón

Idén a Mezőtúri Szakaszmérnökség volt a házigazdája az évenként megrendezett vízrajzi mérőgyakorlatnak. A méréseket ragyogó őszi napon, a Hortobágy Berettyó 5+450 és 5+650 fkm szelvényében hajtották végre a csapatok, a hagyományokhoz hűen forgószárnyas és ADCP műszerekkel. Az összes szakaszmérnökség, illetve a Vízrajzi Osztály egyaránt állított ki 3-4 fős csapatot, így lehetőségük nyílt ADCP műszerekkel való mérésre, amelyet a kiadott segédlet alapján tökéletesen végrehajtottak a kollégák. Ezt követően az előre kijelölt szelvényekben, kifeszített mérőkötél mentén forgószárnyas vízsebesség mérést is végeztek a csapatok. Az eredményekből is látszott, hogy a mérések együtt mozogtak, $\pm 5\%$ hibahatáron belül. A csapatok a feladatokat a várakozásoknak megfelelően hajtották végre.

Rózsa Helga

Vízügyi erdészek randevúja a Tisza-tónál

A vízügyi igazgatóságoknál dolgozó erdészeknek nem csak az erdők fenntartásával, kitermelésével, felújításával kell foglalkozniuk, hanem tisztában kell lenni a jogszabályok gyakorlatban történő alkalmazásával is. Ennek széles körű és egységes alkalmazásának érdekében a KÖTIVIZIG és a TIVIZIG közös szervezésében szakmai továbbképzést tartott Poroszlón november 7-8. között.

A továbbképzés célja az volt, hogy a vízügyi igazgatóságok erdészeti szakemberei megismerjék a megváltozott jogszabályok alkalmazását, a megújított nyomtatványokat, a két vízügyi igazgatóság természetközeli felújítási módszereit, és gyakorlati tapasztalataikat megosszák egymással. A rendezvényen a 12 vízügyi igazgatóságon foglalkoztatott felsőfokú és középfokú, erdészeti feladatokat ellátó munkakört betöltő 26 kolléga volt jelen. A módosított jogszabályok jelentősen megváltoztatták a hatósági eljárásokat, ezért indokolt volt a kialakult gyakorlat megismerése, azok helyi viszonyokra történő adaptálása. Az előadás után a terepen bemutatást nyert az egyes igazgatóságoknál a véderdő kezelési, felújítási módjainak összehasonlítása.

Ficzere András (KÖTIVIZIG) előadásában a Nagyvízi mederkezelési terv és a 83/2014. (III. 14.) Korm. rendelet alkalmazása a körzeti erdőtervezések eljárása során, hangsúlyozottan a 2017. szeptember 1-én életbe lépett Erdőtörvény változásaira tért ki részletesen. Őt követte Balog Ákos Tamás (agrártárca), aki a jogalkotó szemszögéből mutatott rá az Erdőtörvény vízügyi szempontú változásaira. A Nemzeti Agrárkamara részéről Szalai Károly a gazdálkodói szempontú hozzászólásokra válaszolt. A jogszabályváltozások miatt számos nyomtatvány módosítása is megtörtént, melynek útvesztőiről Sütő Annamária (KÖTIVIZIG) tartott ismertetőt. Előadásában kihangsúlyozta, hogy a nyomtatványok formai felépítése sajnálatos módon egy éven belül többször is változott, ezért folyamatos ellenőrzése szükséges.

A DDS (Due Diligence System) rendszer ismertetése során Tóth Zsolt (OVF-KDVVIZIG) elmondta, hogy a piaci szereplőknek minimálisra kell csökkenteniük az illegálisan kitermelt fa forgalomba hozatalának kockázatát. A DDS, azaz a kellő gondosság elvén alapuló dokumentációs rendszer célja az egész világra kiterjedően annak biztosítása, hogy a vállalkozások kizárhassák az illegális faanyagokat a beszerzési láncukból. Az erdőgazdálkodóknak, mint piaci szereplőknek, akik a belső piacon hoznak forgalomba fát, megfelelő lépéseket kell tenniük annak érdekében, hogy biztosítsák, ill. a vevőik, valamint az ellenőrző hatóságok felé bizonyítsák azt, hogy csak legálisan kitermelt fát hasznosítanak. Ennek érdekében kötelesek minden esetben DDS-sel rendelkezni.

Az árvízvédelmi töltés mentett oldalán, a fakadóvíz hatása a termőmelyekre, fafajokra és az erdőfelújításra témában Kicsák László (TIVIZIG) és Ficzere András tartott előadást. A fakadó víz az árvízvédelmi töltések mentett oldalán lévő véderdők felújításában és kezelésében is állandó kockázatot jelent. Ez a jelenség alapvetően befolyásolja a véderdő véghasználatát követő tereprendezését, tuskókezelését, és az erdőfelújítási módot.

A Tisza-tó erdőgazdálkodás szempontjából is „különleges” kezelést igényel. Ficzere András erről szóló előadásában mutatta be ezen terület speciális beavatkozásait. Részletesen ismertette a Tisza-tó erdőállományának alakulását, majd a megmaradt faállomány kezelését és az új beavatkozási módszerek hatását. Emelett rávilágított arra a tényre is, hogy a tározó nyári vízszint-ingadozása a faállományok egészségügyi állapotára is hatást gyakorol. Az előadásokat a terepi gyakorlat követte Poroszlón, Tiszabábolnán, ahol kiderült, hogy milyen körülmények között kell megoldani a Tisza-tónál az erdők felújítását, a fakitermelést.

Kéri Brigitta

Szakmai kirándulás a Vajdaságban

Helyi kezdeményezésnek köszönhetőn lehetőség nyílt a szerb „vízügyi szervezet” egyik kiemelt létesítményének megtekintésére. November 5-én délben érkezünk meg a DTD VDP Srednja Bačka szervezet, azaz a DTD „Közép-Bácska” Vízgazdálkodási Társulat központi épületéhez, ahol a nemzetközi társ VIZIG kollégái fogadtak bennünket.

A bemutatkozást követően Varga Géza osztályvezető megtartott előadásában bemutatta a Vajdasági Autonóm Tartományt, azok vízgazdálkodási egységeit, a működési területüket és a mindennapi tevékenységeiket. Előadásából megtudhattuk, hogy a szervezet itt közvállalat működik és 40 fő munkavállalóval látják el a tevékenységeiket. A Vajdasági Autonóm Tartományhoz 358 km hosszú dunai szakasz, 168 km hosszú tiszai szakasz és 206 km hosszú szávai szakasz tartozik, összesen 1460 km árvízvédelmi töltéssel együtt. Azonban a belvízvédelmi rendszer számai is igen mutatószámok voltak. A belvízzel veszélyeztetett terület nagysága 1 630 648 ha, a belvízvédelmi csatornák összes hossza 20094 km és 155 db szivattyútelep emeli át a belvizeket 437 m³/s-os össz kapacitással. A részletes beszámoló után indultunk el a szakmai túránkra.

Első ízben a Ferenc-csatorna torkolatánál lévő régi-, és új hajózsilipet tekintettük meg, a munkavédelmi előírásokról való tájékoztatást követően. Az Európában elsőként, 1896-ban létesített hajózsilip már az üzemeltetéséhez szükséges villamos energia előállítására is alkalmas turbinával volt felszerelve.

A Törökbecsei Duzzasztó hasonló a kisköreihez

Az 1975 óta a kiemelten védetté nyilvánított kulturális műemlék már nem üzemel. Ezután megtekintettük a zsilipek mellett elhelyezkedő szivattyútelepet is, mely épület felújítása a közelmúltban történt meg. Ezután átmentünk a Törökbecsei Duzzasztóhoz, amely felépítésében hasonló a Kiskörei Duzzasztóműhöz, azzal a különbséggel, hogy 5 szegmenstábla helyett itt 7 található. Érkezésünkkel egyidőben az egyik szegmenstábla felújítása, karbantartása zajlott. Felkerestük a Gyöngyszigeti szivattyútelepet is, amelyről a Sajfoki szivattyútelep jutott az eszünkbe. A Gyöngyszigeti régi és új szivattyútelep ötvözi a múltat és a jövőt, valamint magyar vonatkozásokat is rejt. A régi telepen 2 db, a Schlick-féle budapesti Vasöntödében készült gőzgépet találhatunk, melyet muzeális értéként kívánnak a vajdasági kollégák is megőrizni. Az új telepen a budapesti GANZ MÁVAG KLT 1000 típusú szivattyúi üzemelnek napjainkban is. A nap végén egy rövid, topolyai városnézést követően, sok élménnyel gazdagodva köszöntünk el vendéglátóinktól, bízva abban, hogy a közeljövőben viszonyozhatjuk vendégszeretetüket.

Fodorné Mészáros Tünde

A Gyöngyszigeti szivattyútelep

A 40-60 napos előntésű erdők természetes felújítása

Az Igazgatóságunk által kezelt erdőterületek jelentős területi kiterjedésben az egykori kubikgödrök helyén található idősödő puhafás állományok, amelyek magas természeti értékkel bírnak, védett illetve Natura 2000-es oltalom alatt állnak. Emiatt a szokványos tarvágásos - teljes talajelőkészítéssel technológia alkalmazása nem lehetséges. Így kísérleti jelleggel fokozatos felújító vágás lékes és csoportos bontóvágását végeztettük el a köteleki és a nagykörűi erdőrészekben 2015 őszén-telén.

Fokozatos felújító vágásnál az idős állományt több beavatkozással, (3-30 év alatt) termelik ki, alkalmazkodva a természetes folyamatokhoz: a felújítást a helyben lehullott magból kikelt csemeték, sarjak felhasználásával, nevelésével végzik el. A bontóvágások eredményeképpen kialakított lékek változatos méretűek ($183 \text{ m}^2 - 2545 \text{ m}^2$).

2016 nyarán a Soproni Egyetem Növénytan Intézete által kialakított terepi monitoringozást végezte el a lékeknek. Skrabán Attila nappali tagozatos agrár-környezetgazdálkodási mérnök-hallgató, szakmai ellenőrzés mellett. A kialakított lékeket a fő égtájak mentén szegmensekre osztotta fel, a felvételezés során vizsgált adatokat mind a négy esetben rögzítette, ahol vizsgálták az inváziós- és az őshonos fásszárú fajok arányát. A teljeskörű felmérés részleges kiértékeléséből megállapítható, hogy a lékekben amerikai kőris, zöld juhar, gyalogakác és a parti szőlő jelenik meg nagyobb mértékben, azonban a hazai nyár fajok is képviseltetik magukat, némelyikben pedig még vénic szil, kocsányos tölgy, magyar kőris is felverődött. A köteleki erdőrészek állományai fiatalabbak, illetve ott keskenyebb a folyóparti erdősáv, így a lékek valahol teljes szélességében megnyitották az erdősávot. Ezeken a részeken a többlet fény hatására nagy mennyiségű hazai nyár újulat jelent meg. A nagykörűi erdők idősebb állományok, itt nem olyan mértékű az őshonos újulat megjelenése.

2016. október 14-én a KÖTIVIZIG drónjával mindkét területen berepülést végeztek kollégáink, melynek eredménye egy georeferált ortofotó bázis, melyekkel a lékeket, hagyasfák és a szegélyező fák koronavetületeit kívántuk rögzíteni a jövőbeni változások nyomon követése érdekében. Tekintettel arra, hogy a tevékenység során 0,5 ha térmértéket meg nem haladó vágásterület nem keletkezett, felújítási kötelezettség sem terhelte igazgatóságunkat. A 2017. téli időszakban kisebb nagyobb térmértékben kézi gödörfúrás, illetve ékásós

módszerrel elültetésre kerültek a fekete nyár, vénic szil, kocsányos tölgy, magyar kőris, mézgás éger, fehérfűz, mandula fűz és veresgyűrű som fa- és cserjefajok, növelve ezzel a lékek fajgazdagságát.

2017-ben is folytattuk a terepi felméréseket. A köteleki erdőrészekben található valamennyi őshonos egyed törzsenkénti felvételét elvégeztük GPS-szel, fafaj beazonosításával együtt (közel 15 hektáron közel 800 faegyed: fehér fűz, fehér nyár, fekete nyár, vénic szil). 2018. év lombfakadás kezdeti időszakáig a természetes felújítás sikeressége - őshonos fajok megsegítése - érdekében az invazív cserje- és fafajok visszametszésére került sor. Hasonló próbálkozás Pély, Tiszakécske, Tiszaug, Cibakháza területén indult, de ott csak az inváziós fafajok eltávolítását kezdtük meg, őshonos egyedeket egyelőre nem termeltünk ki. A köteleki és a nagykörűi kísérletek nagy figyelemmel kísért beavatkozásokká fejlődtek mind a természetvédelmi örök, mind a tudományos műhelyek körében. Ezért nagy hangsúlyt fektetünk a kísérlet folytatására. Ezek a hazai nyáras, füzes galéria erdők kiemelt jelentőségűek, amelyek az élővilág biodiverzitását is elősegítik. Mind természetvédelmi, mind ökológiai, mind árvíz-védelmi szempontból fontosak ezek az állományok, azonban felújításuk nagyon nehézkes, ezért fontos lenne a jövőben ezen területeken természetes felújítás alkalmazása, amelyre a köteleki (képünkön) és nagykörűi erdőrészekben folytatott kísérletek sikeressége nagy előrelépés lenne a hullámtéri erdőgazdálkodásban. *Sütő Annamária*

A minőségirányítási rendszer belső auditorai „köztünk járnak”

2018. októberében a gödöllői Szent István Egyetem 3 napos oktatást szervezett, az MSZ EN ISO 9001:2015 szabvány szerinti minőségirányítási rendszer auditálásról. Igazgatóságunktól összesen 12 fő vett részt a központból és a szakaszmérnökségekről az oktatáson, majd azt követően mindenki sikeres belső auditori vizsgát tett.

A magyar és angol nyelvű Belső auditori Oklevél birtokosa arra jogosult, hogy egy adott konkrét vállalkozás minőségirányítási rendszerének kialakításában, működtetésében és belső felülvizsgálatában részt vegyen, azt koordinálja, felügyelje.

A tantárgy keretein belül részletesen bemutatták az MSZ EN ISO 9001:2015 minőségirányítási szabvány követelményeit. A szabvány pontjainak megismerése által könnyebben átláthatóvá válik a rendszer működése.

A gyakorlati példák, esettanulmányok megoldásán keresztül ismertetésre került a minőségirányítási rendszer felülvizsgálatának gyakorlata is. A példákon keresztül az igazgatóság feladataira is asszociálni lehetett, ezáltal sokkal könnyebbé válik a munkautasítások pontosítása, áttekintése.

A képesítést megszerző kollégák nemsokára hasznosítani tudják megszerzett tudásukat, hiszen az igazgatósági belső audit, 2019. januárjában várható. Itt azonban nem csak az ellenőrzés a lényeg, hanem hogy az igazgatóság által vállalt ISO rendszer jól működjön, és a kollégák munkáját segíteni tudjuk. *Fodorné Mészáros Tünde*

Nem csak hasznos, népszerű is az orvosi szűrővizsgálat

Több éves gyakorlatnak megfelelően, az idei év végén is lehetőséget biztosított igazgatóságunk vezetése az általános orvosi szűrővizsgálatra. Az állapotfelmérésre szolgáló ellenőrzéseket a dolgozók örömmel és igen nagy számban vették igénybe. A vizsgálatok nagy részét igyekeztük a kollégákhoz minél közelebbi helyszínre megszervezni - a szakaszmérnökségeken és a központban -, hogy nagyobb arányban és könnyebben eljuthassanak a vizsgálatokra.

Az alap vér- és vizeletvizsgálat egy általános eredményt mutat, de sajnos most is volt kiugró érték, ami további vizsgálatokat igényel majd. Az idei évben egy igen hasznos egyszeri Hepatitis C szűréssel kibővíttük tudtuk kérni a vérelemzést. Ilyen hasznos vizsgálat volt a széklet vér elemzése is, ami komoly megbetegedésekre utalhat, és időben kezelhetővé teszi a rendellenességet.

A bőrgyógyászati vizsgálatra is már, mint régi ismerősök érkezünk a doktornőhöz, aki szívélyes üdvözléssel köszöntötte kollégáinkat. Nagyon hasznosnak bizonyult ez a vizsgálat is, mert sok vírusos és fertőző gombás megbetegedést, valamint rákos elváltozást megelőző állapotot tárt fel. Ezek kezelése és megfigyelése a doktornő közreműködésével kezelhető, ha az érintett dolgozó igénybe veszi a segítséget.

Az ultrahangos vizsgálatot szintén minden dolgozónk nagy érdeklődéssel várta. Ezt bizonyítja a résztvevők nagy aránya is. Az alapos vizsgálat érdekében kollégáink most már elfogadták, hogy nem mindenki lehet az első, és türelmesen kivárták, míg rájuk kerül a sor. A vizsgálatot végző orvosok magas szakmai felkészültségükről biztosítottak bennünket. A visszajelzések alapján az orvosok személyével is mindenki meg volt elégedve.

A hölgyek számára igen hasznos nőgyógyászati szűrővizsgálatra is sor kerülhetett az idei évben. A vizsgálatra kiválasztott doktornő szintén több éve végzi magas színvonalon munkáját, és rugalmasan, az egyéni igényeknek megfelelően állt rendelkezésünkre. A saját rendelőjében majdhogyan nem „családias” hangulatban, teljes diszkrécióval várja a női dolgozóinkat. A felmerülő kérdésekre teljes körűen válaszolva, esetlegesen további vizsgálatokat javasolva távozhattunk rendelőjéből.

Összességében a dolgozók kb. 90 százaléka élt a szűrővizsgálatok lehetőségével, mely nagyon jó aránynak mondható. Megnyugvással töltve el ezzel a vezetést is, hogy dolgozóik az egészségükre is ugyanolyan nagy hangsúlyt fektetnek, mint munkájukra.

Évről-évre a visszajelzések alapján próbáljuk javítani a vizsgálatok színvonalát és azok körét kibővíteni az igényeknek megfelelően. Ezúton is köszönjük a vezetésnek a lehetőséget.

Tánczosné Miskolczi Pálma

Őszi hajóút Kisköréig

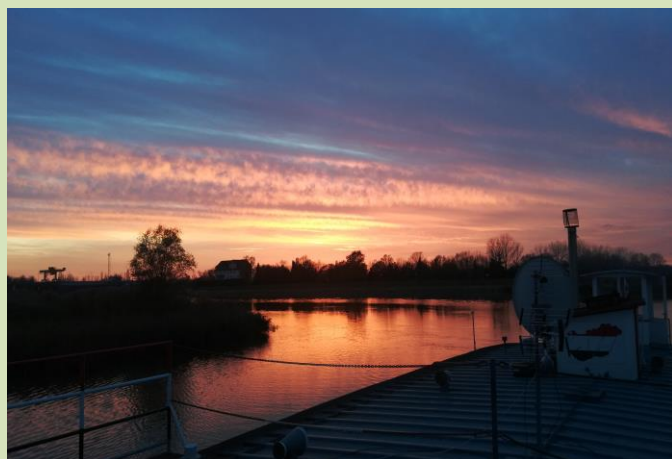
November 14-én téli pihenőhelyére került a Füred hajó. A kikötőbe elkísérte fedélzetén 26 kolléga, akik lehetőséget kaptak a Tisza Kisköre és Szolnok közötti szakasza mellett egymás megismerésére is.

A kakaós csigás, pogácsás, meleg teás reggeli előtt Lovas Attila igazgató köszöntötte a jelenlévőket. Ezután a nap levezénylését Horváth Lajos műszaki igazgató-helyettes folytatta, aki elmesélte általános iskolai élményeit, folytatva az egyetemi felvétellel, munkába állásának körülményeivel, és az azóta szerzett tapasztalataival. A sort – már kicsit oldottabb hangulatban - folytatta a többi osztály munkatársa.

A négy szakaszmérnökségről, valamint a központból jelen lévő munkatársak elmesélték, honnan jöttek, hogyan kerültek a vízügyhöz, illetve mivel foglalkoznak munkakörükben.

Az igazgató-helyettes kíváncsi volt arra is, kinek mi a távolabbi terve, hogyan képzeljük el jövőnket az igazgatóságnál.

A zsilipelés előtti percekben már mindenki izgatottan figyelte a fedélzetről az eseményeket, amely után Fejes Lőrinc szakaszmérnök és helyettese, Takács Attila köszöntötték a hajón érkezőket. Mikor a hajó a kiskörei téli kikötőbe ért, az ég is szép színekkel köszöntötte a kikötőni készülő csapatot, így néhány percig gyönyörködhattünk a látványban, mielőtt elindultunk haza.

Minden utastársam nevében a programot és az élményeket, valamint a lehetőséget köszönjük a szervezőknek!

Rózsa Helga

Szakszervezeti hírek

A KÖTIKÖVISZ, azaz a Közép-Tisza-vidéki Környezetvédelmi és Vízügyi Szakszervezet az érdekképviselő mellett igyekszik minden évben a tagjai számára kedvezményt biztosítani. Az üdülési ajánlatok mellett a közösség építését is támogatja. A szakszervezet lehetőséget biztosít tagsággal nem rendelkező kollégák részére is a rendezvényeken való részvételen, önköltséges áron. Ezzel megtapasztalva a közösség összetartó erejét és a jó hangulatot. A nyáron szervezett bélépátfalvai kiránduláson is szép számmal vettek részt a kollégák. Anyagi lehetőség adódott további programokra is. Az igazgatóság egységei az alkalmat kihasználva programok szervezésébe kezdtek. Főként kulturális rendezvényekre áldozták az összeget. Például a Kiskörei Szakaszmérnökség munkatársai a Szigligeti Színház „A vöröslámpás ház” című zenés vígjátékát, míg a központ egyik egysége a „Csoportterápia” című musical komédiát tekintették meg. Mindét darab esetében a jókedv volt a főszerep, a színészek alakításaikkal, vicces szófordulatokkal remek kikapcsolódást biztosítottak. Volt olyan egység, aki a Tisza parti mozit választotta a kellemes időtöltésre, ahol a maguk választott filmet (Csillag születik) tekintették meg.

Tánczosné Miskolczi Pálma

Hidrometeorológiai értékelés

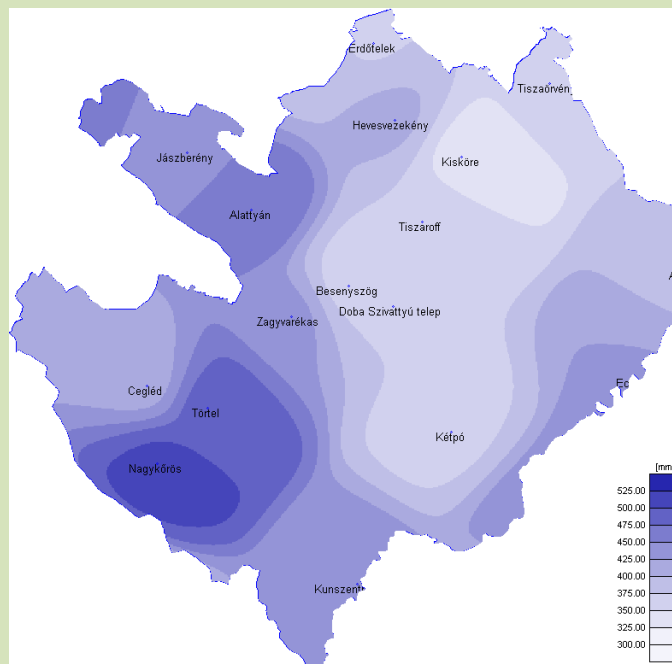
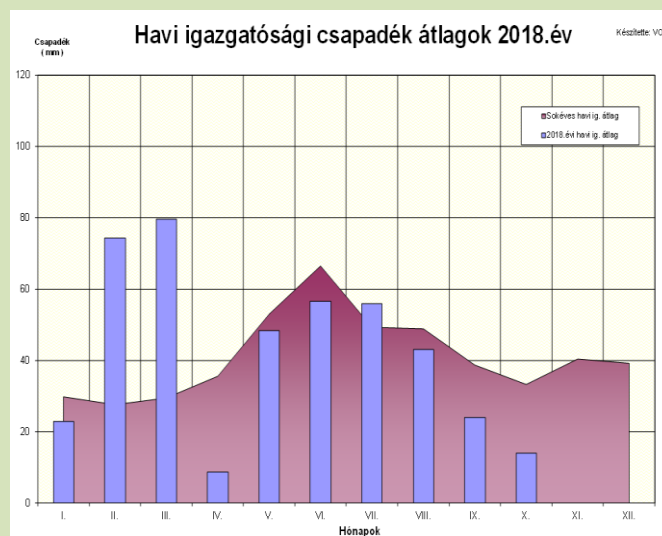
Az ősz folyamán folytatódott a csapadék-szegény időszak. Az igazgatóság működési területére szeptemberben 24,0 mm, októberben 14,1 mm hullott. November második felében aztán megfordult a trend. Az idén lapzártánkig (november 26.) eddig átlagosan 481,5 mm csapadék esett igazgatóságunk területére.

Ebben az évben eddig a sokéves havi átlagot jóval meghaladó csapadékmennyiséget mértünk februárban és márciusban, a többi hónapban viszont alatta maradt annak.

Októberben is a lehullott csapadék mennyisége a sokéves átlag alatt volt. Október 17-ig csak egy-egy zápor volt jellemző területünkön, majd a hónap végén egy hidegfrontnak köszönhetően csapadékos időjárás volt a jellemző. A havi átlag 14,1 mm volt, ami 19,6 mm-rel kevesebb, mint a sokéves havi átlag (33,7 mm).

November első felében lényegében nem esett, majd teljesen megfordult a trend: megérkezett a csapadék, legkevesebb 41,8 mm (Kunszentmárton), legtöbb 73,3 mm (Jászberény) hullott le. A havi területi átlag (26-ig) 54,3 mm, ami már meghaladja a sokéves novemberi értéket (41,3 mm).

Összességében ebben az esztendőben eddig (november 26-ig) területi átlagban 481,5 mm csapadék esett igazgatóságunk területére, miközben a sokéves (éves) átlag 513,4 mm.

Csapadékeloszlás az OMSZ - KÖTIVIZIG mérő állomásai alapján január 1-től október 31-ig

Vízgyűjtők

Októberben jellemzően a hónap második felében hullott csapadék a vízgyűjtőkre, ám mennyisége sehol sem haladta meg a sokéves átlagot. A legtöbb a Felső-Tisza vízgyűjtőjére esett (72,0 mm), ami a sokéves átlag (72,4 mm) 99 %-a. A legkevesebb a Körösök vízgyűjtőjére hullott (16,5 mm), ami a sokéves átlag (46,2 mm) 36 %-a. A Zagyva-Tarna vízgyűjtőjére 19,2 mm esett, ami a sokéves átlag (45,7 mm) 42 %-a.

November 22-ig szintén a megszokottnál kevesebb csapadék áztatta a vízgyűjtőket. Arányaiban a legtöbb (16 mm) a Zagyva-Tarna vízgyűjtőjére hullott, ami a sokéves havi átlag 36 %-a. Ezzel szemben a legkevesebb a Felső-Tisza vízgyűjtőjére esett (4,2 mm), ami a sokéves havi átlagnak (75,9 mm) csupán 6 %-a.

Az októberben mért magas átlaghőmérsékleti értékeknek köszönhetően a havi átlaghőmérséklet (13,6 °C) 2,9 fokkal haladta meg a sokéves októberi átlagot (10,7°C). November 26-ig az átlaghőmérséklet 8,1 fokot tett ki, miközben a sokéves novemberi havi átlagérték 4,8 fok.

Folyóink vízjárása

Tisza

Októberben is alacsony vízállás volt jellemző. Kisköre alsónál a legmagasabb vízállás -137 cm volt, az ehhez tartozó legnagyobb vízhozam 229,0 m³/s, a legalacsonyabb vízállás -309 cm volt, az ehhez tartozó legkisebb vízhozam 72,0 m³/s. Az átlagos vízállás Kisköre-alsónál -266 cm volt, az átlagos vízhozam 106 m³/s. Szolnokon a legmagasabb vízállás -138 cm volt, a legnagyobb vízhozam 222 m³/s, a legalacsonyabb vízállás -262 cm, az ehhez tartozó legkisebb vízhozam 90,0 m³/s. Az átlagos vízállás Szolnokon -228 cm, az átlagos vízhozam 121 m³/s volt.

Zagyva

A Zagyván kisebb vízszintváltozás volt megfigyelhető. Jászteleknél a legmagasabb vízállás 116 cm volt, az ehhez tartozó legnagyobb vízhozam 2,00 m³/s volt. A legkisebb vízállás 102 cm, az ehhez tartozó legkisebb vízhozam 1,32 m³/s volt. Az átlagos vízállás októberben 106 cm volt, az átlagos vízhozam 1,48 m³/s.

Hármas-Körös

Októberben kisebb vízszintváltozás volt jellemző a folyón. Szarvasnál a legmagasabb vízállás 473 cm, a legkisebb vízállás 464 cm volt. Az átlagos vízállás 468 cm.

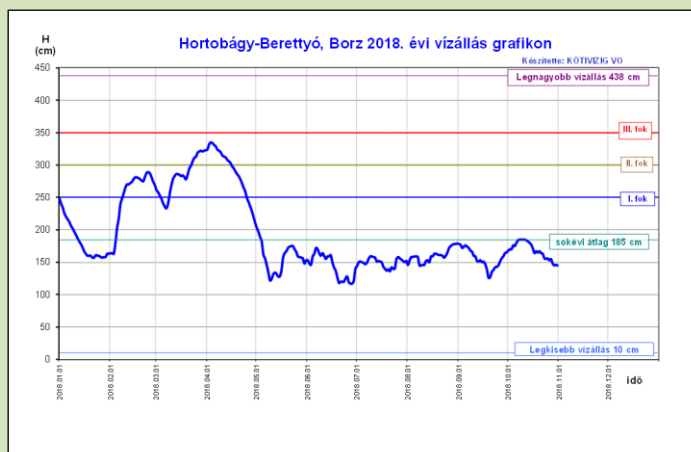
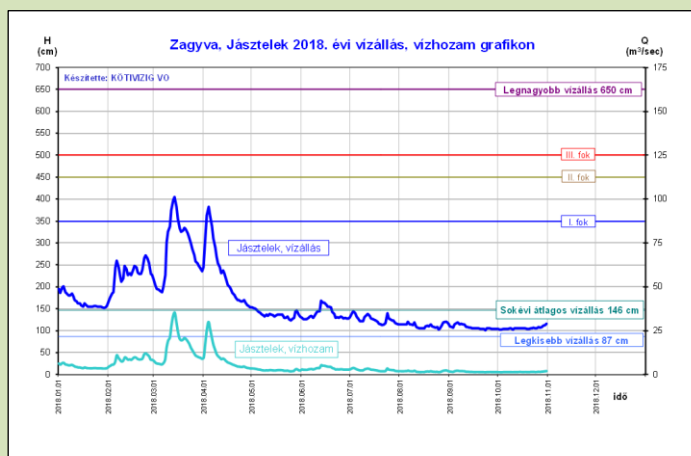
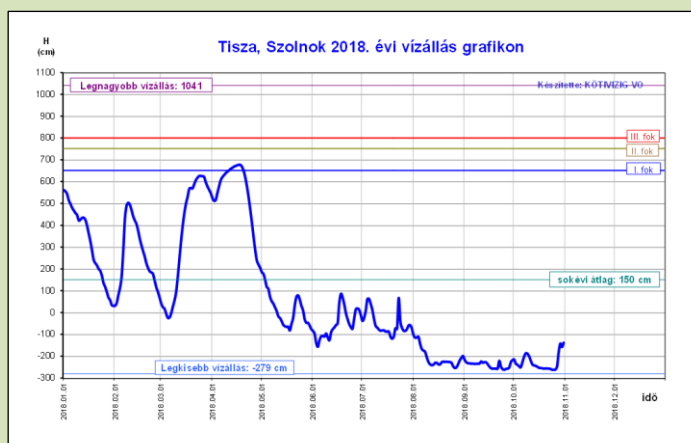
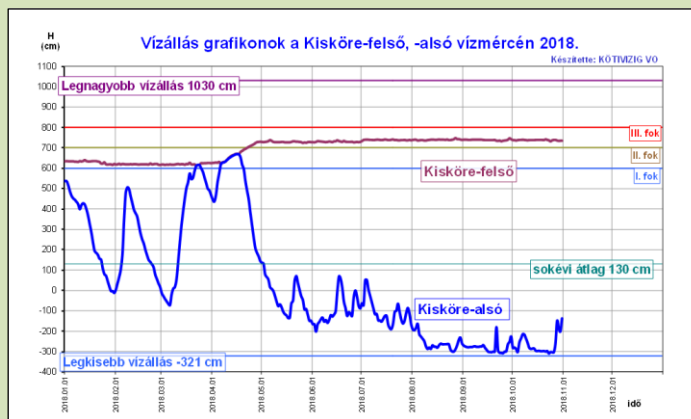
Hortobágy-Berettyó

Októberben a legmagasabb vízállás Borznál 185 cm, a legalacsonyabb 145 cm volt. Az átlagos vízállás 168 cm volt.

Talajvízállás

Októberben igazgatóságunk területén a talajvízszint csökkenése volt megfigyelhető. A Kiskörei Szakaszmérnökség területén 241 és 336 cm, a Karcagi Szmg. területén 271 és 387 cm, a Szolnoki Szmg. területén 188 és 655 cm, illetve a Mezőtúri Szmg. területén 171 és 530 cm között változtak a terep szintjétől számítva. A talajvízszint-emelkedése a Szolnoki Szmg. területén volt megfigyelhető Tiszasüly térségében, ahol 4 cm volt az emelkedés. A legnagyobb süllyedés a Karcagi Szmg. területén volt, Kenderes térségében, ahol -41 cm volt a talajvíz csökkenése.

Vízrajzi Osztály

Piroska Miklós, a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Közgyűlés elnöke üdvözlő szavaival kezdődött a Tisza hullámtér projekt keretében a megyeháza dísztermében november 15-én megrendezett árvízvédelmi konferencia. Az eseményen előadást tartott Csibrán Zoltán osztályvezető, Tóth Zoltán szakágazat-vezető, dr. Kovács Sándor osztályvezető és Ficzer András főerdész.

Szakmai tanulmányút a tulipánok földjén

A szélmalomok, tulipánok és fapapucsok földjén jártunk, hogy újabb szakmai tapasztalatokkal bővítsük tudásunkat. Az évente megrendezett Delft Software Days elnevezésű programsorozat keretében a Közép-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság három (Gallé-Gázsity Nikolett, Tóth Péter, Vizi Dávid Béla), illetve az Országos Vízügyi Főigazgatóság két kollégája (Liptay Zoltán Árpád, Jakus Ádám) vett részt az ötnapos tanulmányúton.

Minden év novemberében a Deltares modellrendszer felhasználói találkoznak Delft városában, hogy megosszák egymással tapasztalataikat, tudásukat. Lehetőség van részt venni oktatásokon, amely a programsorozat első hetében zajlanak, a második héten pedig szakmai előadásokkal tűzdelt, kiscsoportos foglalkozások keretében nyílik alkalom a programok legfrissebb verzióinak gyakorlati alkalmazására. Minden nap más-más kutatási területek kerültek előtérbe egészen a folyami/tavi hidraulikai modellezéstől a tengerek, óceánok és folyók találkozásának problémakörén keresztül a vízminőségi modellezésig terjedően. Az új modellezési eljárások, technikák megismerésével össze tudjuk vetni az általunk használt HEC szoftvereket is.

A tantermi foglalkozásokon, illetve előadásokon kívül lehetőségünk volt megtekinteni többek között Hága városát és az Északi-tengert is. A hazautazásunk napján rövid kitekintést tettünk Amszterdam multikulturális forgatagában, ahol a rengeteg kis csatorna, sajtók és fapapucsok sokasága mellett a híres Heineken sörgyárba is tettünk egy rövid kitérőt. Elmondhatjuk, hogy a tanulmányúton mind szakmailag, mind pedig kulturális értelemben sokat tapasztaltunk, amit ezúton is szeretnénk megköszönni az igazgatóság vezetésének, hogy biztosította a részvételt számunkra.

Tóth Péter

Tóth Péter, Jakus Ádám (OVF), Gallé-Gázsity Nikolett, Vizi Dávid Béla és Liptay Zoltán Árpád (OVF)

Erdeink rejtett kincse, a szarvasgomba

A szarvasgomba már az ókorban is ritka, gasztronómiai különlegességnek számított. Napjainkban újra reneszánszát éli. A földalatti gombák a Föld minden részén elterjedtek, a mintegy 500 fajból 218 Európában is megtalálható. Magyarország kiválóan alkalmas természeti adottságainak (meszes talajok) köszönhetően szarvasgomba gyűjtésére, termesztésére. Az ország egyik legnagyobb lelőhelye a Jászságban található tölgyesek, ahol a leggyakoribb fajuk a nyári szarvasgomba, illetve a kisebb jelentőséggel bíró téli szarvasgomba.

A KÖTIVIZIG vagyongekezelésében lévő erdőkben is gyűjtenek rendszeresen szarvasgombát szezonban, térítés ellenében kiadott engedély birtokában. Tavaly több mint 50 kg nyári szarvasgombát regisztráltak a gyűjtési naplókban az engedélyesek.

A szarvasgombával kapcsolatos első feljegyzés a Bibliában található, Mózes második könyvében szereplő történetben. Nem múlhatott el a Görög, illetve a Római Birodalomban lakoma Teferzia gombák nélkül, amiket ebben az időben már előszeretettel fogyasztottak nyersen is. Az egyház bűnnek tartotta e – sátán eledelével azonosított, afrodiziákumnak vélt - gomba fogyasztását, így a kolostorok nem őrizték meg az ókor erre vonatkozó konyhaművészeti ismereteit. Teljesen azonban nem merült feledésbe, ugyanis a pogányok és a legszegényebbek inséges időkben nyersen, vagy krumplihoz hasonlóan hamuban megsütve fogyasztották.

A szarvasgomba termőteste gombafonalak sűrű szövedéke, a talaj nyomása következtében általában gömbölyű, vagy gumó alakú, mérete rendszerint a borsó és a burgonya mérete között változik. A termőtestet kéreg veszi körül, ami lehet sima, rücskös. A gomba belseje lehet üreges, labirintus-szerű, teljesen tömött, márványozott rajzolatú. A leggyakrabban a tölgyek, mogorófélek, hársak és a fekete fenyők gyökerén élnek. A Kárpát-medence éghajlata kedvező életfeltételeket biztosít a gomba számára.

A déli, mediterrán jellegeket mutató részeken megtalálhatjuk az isztriai szarvasgombát, északon pedig a fehér szarvasgombát. A fekete szarvasgomba pedig épp e két szélsőség közt érzi magát igazán otthon, például a Jászságban. A legjobb szarvasgombatermő évekre jellemző a csapadékos, hűvös időjárás. A termőfoltok helyét nagyon sok esetben a víz jelenléte határozza meg, humuszban gazdag, morzsalékos, csak semleges vagy enyhén bázikus kémhatású talajokat részesítik előnyben.

Szarvasgomba gyűjtésére csak a jogszabályban előírt feltételek mellett van lehetőség. 2013-tól csak szakvizsgával, az állami tulajdonú erdők esetében az erdőgazdálkodó által kiállított érvényes gyűjtési engedéllyel, levizsgázott keresőkutya segítségével lehet gombagyűjtést végezni. Triflát csak a fajra meghatározott gyűjthetőségi időszakban, csak napkelte és napnyugta között lehet keresni. Továbbá rendszeresen vezetniük kell egy gyűjtési naplót. A szarvasgombát általában felvásárlóknak adják tovább, akik külföldre exportálják. Aki ilyen ingyenségre vágyik, akár az interneten is megveheti. A nyári szarvasgomba (képünkön) többféle felhasználást tesz lehetővé. Nyári időszakban, amikor Európában jelentős a termésmennyiség akkor a konzervipar használja fel, emellett fűszernövényként is alkalmazzák, tésták sajtok ízesítésére. Ára változó: korai gyűjtésben 30-60 euro/kg, később (szeptembertől), amely érettebb, zamatosabb 300-400 euro/kg is lehet. A hazai termés 20-40 tonna körül alakul évente.

Sütő Annamária

Karcagi vízcsapok

A mezőgazdasági vízszolgáltatási idényben, az időjárási viszonyokra tekintettel, a szántóföldi termelők a végletekig kihasználták az öntözési lehetőségeket. Számos példa volt kelesztő öntözést végzőkre is az idény után (természetesen a megfelelő eljárásrend mellett), amit maradéktalanul ki tudtunk elégíteni. A halastavak esetén novemberben kezdődik meg csak igazán a munka, hisz a lehalászások erre az időszakra tehetők. A tavak vízpótlását folyamatosan végzik és közben a lecsapolások is zajlanak. Bár a termelők számára a csapadékszegény időjárás nem hasznos, számunkra lehetőséget biztosít a felújítási munkák végzésére. Az ősszel megtörténik NK-III-2-2-2 műtárgyainak felújítása, ami a rendszeren lévő (nagyértékben rizstermesztő) termelők vízigényének kielégítésében nyújt segítséget. Nagy munka még területünkön az NK-III-2-2 cserjezúzása, kotrása, és töltésmagasítása.

Az NK-III-2-2 övcsatorna kotrás és cserjeirtás után

Az ár- és belvízvédelmi szakaszainkon folyamatosan zajlanak a fenntartási munkák. Az őszi bejárások mindenhol rendben lezajlottak. A „Belvízcsatornák fejlesztése és rekonstrukciója

Depóniarendeztetés I-11.

II.” elnevezésű uniós projekt munkálatai tartanak.

Az idei év őszén mély fájdalommal és megrendüléssel fogadtuk, hogy egykori szakaszmérnökünk, Tóth Károly súlyos betegség után elhunyt. A kollégák nevében szeretném megköszönni a munkája alatt és utána is tanúsított segítséget, támogatást. Ezúton szeretnénk megköszönni a megjelenteknek, hogy velünk együtt búcsúztatták.

Nagy örömben is volt részünk. Fazekas Sándor csatornaőrünk párja az idei év őszén adott életet első gyermeküknek, Annának. Jó egészséget kívánunk ezúton is anyukának és a kislánynak is!

Bérczi Dóra

Mezőtúri hírcsokor

Szakaszmérnökségünk életében az előző lapzárta óta eltelt időszakban

nem történt rendkívüli vagy különleges esemény, így viszonylag nyugodt körülmények között kezdhettük meg az év utolsó szakaszát. Fenntartási munkáinkat a kedvező időjárásnak is köszönhetően októberben és novemberben még gőzerővel tudtuk végezni, amelyre területi adottságaink (kiterjed árvízvédelmi vonalhossz, nagy számú és hosszúságú belvíz-, kettős-, és öntöző csatorna hálózat stb.) miatt igen nagy szükség is volt.

Októberben sikeresen lezajlottak a szokásos éves bizottsági felülvizsgálatok a működési területünkön is, melyek során az elmúlt egy év változásait mutathattuk meg az aktuális delegációknak. Az ősszel részt vettünk a helyi védelmi bizottságok soros ülésein, az önkormányzati művek őszi felülvizsgálatain pedig képviseltettük magunkat. Október 18-án került sor az önkéntes járási mentőcsoportoknak a Mezőtúri Katasztrófavédelemi Kirendeltség által szervezett újraminősítő gyakorlatára, melyhez a helyszíneket (Álomzugi szivattyútelep; Hortobágy-Berettyó Mezőtúr belterületi jobb parti töltés) szakaszmérnökségünk biztosította.

November 9-én került lebonyolításra az igazgatóság ez évi vízhozammérési gyakorlata, melynek az idei évben szakaszmérnökségünk adott otthont a Hortobágy-Berettyó 5+450-5+650 tkm közötti szakaszán. A színvonalas és jó hangulatú gyakorlaton a kötelező szakmai programok mellett elbúcsúztunk a Vízrajzi Osztály vezetőjétől Dr. Kovács Sándortól, akit közelgő nyugdíjba vonulása miatt köszöntöttünk.

Összességében elmondható az egész évről, hogy a munkák változatosságában és mennyiségében nem volt hiány idén sem, hiszen az általános fenntartási munkákon kívül például bontottunk bordás megtámasztást a Tisza bal parti töltése mellett 305 fm hosszon,

a Védképesség II. projekt keretein belül 2 450 fm szakaszon épült vízzáró résfal a területünkön, megtörtént a Kuncsorba IV. szivattyútelep egyik korrodált nyomócsövének bélelése, és a sort folytathatnánk. Sok kisebb kivitelezési munka mellett a nagyobb beruházások szakfelügyeletét is elláttuk, így például a M44-es autótút Hármas-Körös-hídjánál és annak környezetében megvalósuló árvízvédelmi töltés építésénél, valamint a kapcsolódó csatorna keresztezéseknél, vagy a hullámtéri projekt óballai töltés és szivattyútelep építési feladatainál.

A szakaszmérnökség irodaépületének külső felújítási munkái az idei évben befejeződtek a homlokzatjavítási és festési munkákkal, a belső felújítás pedig laminált padló lerakásával, illetve az irodahelyiségek festésével.

Több dolgozónk is továbbképzésen vett részt az év utolsó szakaszában: a gödöllői Szent István Egyetemen minőségirányítási belső auditori képesítést szerzett Geló Edit és Szonda János, valamint a bajai Nemzeti Községi Szolgálati Egyetemen Horváth Ákos Hec-RAS és Hec-HMS tanfolyamon sajátította el a modellező programok alapjait. Az év végéhez közeledve továbbra is végezzük üzemeltetési és még hátralévő fenntartási feladatainkat, előkészítve a műszaki és pénzügyi zárást. **Horváth Ákos, Tóth Tamás**

A szakaszmérnökség megújult épülete

Szolnoki szakaszhírek

A szolnoki MBSZ szakembergárdája feladatul kapta a VO telepen évek óta

csak díszként funkcionáló Hofherr traktor üzemképes állapotba hozását. A feladat végrehajtásának végső dátumaként a VO telep őszi bejárása lett meghatározva. 2 fő több mint kétheti megfeszített munkájával a traktor újra beindult. A monstrum speciális olajjal lett feltöltve, új olajsűrítőt, adagolót és nagygenerált kapott, az összes elgémberedett tagját meg kellett mozgatni. Végül az erőfeszítés sikerrel járt. A traktor beindult. A szakemberek a sikeren felbuzdulva az udvaron egy próbakört is tettek, az irodai dolgozók legnagyobb döbbenetére, mert azt hitték, hogy egy teljes gépesített hadosztály vonul el az ablak alatt. Az őszi felülvizsgálat vezetése is meglepéssel tapasztalta, hogy a traktor újra működik, melyről fotók és videó is készült.

Bogdán Béla

THU projekt: töltésáthelyezés

A Tisza hullámtér projekt keretében 2018-ban a 10.03 Doba-Kanyari árvízvédelmi szakaszon befejeződtek a töltésáthelyezéssel kapcsolatos munkálatok. Szórópuszta-Doba közötti (Tisza jp. 82+565-87+300 tkm), illetve a keskenyi (Tisza jp. 90+870-93+000 tkm) szakaszokon a

töltéskorona és rampák aszfaltozása, a töltéstartozékok elhelyezése megtörtént. A létesítmények műszaki átadás-átvételi eljárása 2018. november 8-án megkezdődött.

Résfalépítés

A Védképesség helyreállítása projekt által az idei évben a 10.03 Doba-Kanyari árvízvédelmi szakaszon három helyszínen szivárgásgátlás és állékonyság helyreállítását végezték el résfalépítéssel. Nagykörűben a Tisza jp. 94+050-94+400 tkm. illetve a 94+840-95+780 tkm., míg Tisasülyön a Tisza jp. 116+900-117+890 tkm. szelvények között 6,0, illetve 8,0 méter mélységű résfal kötőanyaggal (zaggyal) történő talajátkeveréssel, HDPE fóliával erősítve került kivitelezésre. A kivitelezési munkákkal érintett szakaszokon a töltéskorona burkolata is megújult.

Pap Zsanett

Résfalazás Tisasüly térségében (fent) és az új keskenyi töltésszakasz (lent)

KISKÖREI MOZAIK

Számos feladat marad még az év végére is a Kiskörei Szakasz-mérnökségen. Ezek között szerepelt az október 3-i helyszíni bejárás a Tisza-füredi öntözőrendszeren, ahol egy 200 méter hosszú szakaszon Concrete Canvas betonpaplanos technológiával történik meg a helyreállítás. Októberben tartott több helyi védelmi bizottság (Tisza-füred, Füzesabony és Heves járás) is ülést, ahová a KÖTIVIZIG képviselőjében Fejes Lőrinc szakasz-mérnök tartott részletes beszámolót igazgatóságunk éves tevékenységéről.

Az őszi felülvizsgálatokkal párhuzamosan zajlottak az önkormányzatok belterületi vízkárelhárítási műveinek felülvizsgálatai is. Az ellenőrzéseken részt vettek a vízügy, katasztrófavédelem és a hatóság képviselői. Természetesen az észrevételekről jegyzőkönyvek is készültek, melyeket a Vízrendezési és Öntözési Osztályra rendszeresen megküldtünk. Általánosságban elmondható, hogy a szakasz-mérnökség részére beadott tervek azon része, amely a belterületeket mutatja be térképen, nem minden esetben felelt meg az előírásoknak.

Megkezdődött a Tisza-tavat átszelő 33. számú főút melletti kerékpárút kivitelezése. Tisza-füred Polgármesteri Hivatala adott otthont a projekt kivitelezésével kapcsolatban lezajlott egyeztető megbeszélésnek október 18-án. Reméljük, hogy az építkezési munkákat a tavaszi árvizek sem fogják gátolni, így mielőbb biztonságossá válhat a kerékpárosok számára egyre népszerűbbé váló túraútvonal. További jó hír a kerékpárosok és az árvízvédelmi töltésen közlekedők számára, hogy október 19-én a gátsorompók nyitása megtörtént. Erről az igazgatóság honlapján is tájékoztatást adtunk.

A szakmai programok sorát az MHT Heves

megyei területi szervezete által tartott gyűlés folytatta a Kiskörei Szakasz-mérnökség Panoráma termében. A rendezvényen Fejes Lőrinc szakasz-mérnök is tartott előadást a Kiskörei vízlépcső rekonstrukciója címmel, melyen részletesen beszámolt a projekt fő céljáról és a már elvégzett munkákról. November hónap sem múlt el nyomtalanul a Szakasz-mérnökség életében. Az év végi véghajrában szintén továbbképzéseken vettek részt kollégáink. Elsőként az erdészeti konferencián Poroszlón, ahol a jogszabályi módosításokról kaptak részletes tájékoztatást, illetve a Tisza-tó erdészeti sajátosságait beszélhették át társ vízügyi kollégáikkal. A Mezőtúri Szakasz-mérnökségen pedig az évi rendszerességgel megrendezett vízrajzi mérőgyakorlatnak lehetett részese kollégáink.

A téli időszakra való felkészülés keretén belül a Jégvirág VII és a Jégvirág VIII jégtörők (képünkön) szemléjével záródott az őszi felülvizsgálatok időszaka a szakasz-mérnökségen. A hajók teljes menet-felszerelésben készen állnak az előttük álló hideg hónapok kihívásaira.

A Tisza-tó téli vízszintjének beállítása is megkezdődött november 12-én. Első lépcsőben a Kisköre-felső vízmércén mért 560 ± 10 cm-ig csökkentettük a vízszintet, így a tározó körüli bérlok elvégezhetik a szükséges felújítási, karbantartási munkákat.

Lőrinczy László - Kéri Brigitta

Laborhírek feketén-**fehéren**

„Amit megtehetsz ma, ne halaszd holnapra. Ha még ma megteheted, hogy valamit holnapra halassz, el ne mulaszd elhalasztani.” Karinthy Frigyes szavait én teljes mértékben betartottam, hisz a cikk megírását sikerült az utolsó pillanatra halasztanom, de hát a múzsa nem akart homlokon csókolni, hogy adjon némi ihletet.

Azt hinné az ember, az év végéhez közeledve mindenki megpihen, belassul kicsit az élet. De ez nem egészen így van. Csak most sokasodnak meg igazán a feladatok! A fiókból vagy a polcról előbukkan még egy-két kóborló félbehagyott, vagy - a fenti idézetnek eleget téve – elhalasztott teendő, amit még az utolsó nagy hajrában hipp-hopp sikerrel teljesítünk, közben morgunk az orrunk alatt: *„Miért is nem csináltam már meg akkor?”* Mindenki volt már ilyen helyzetben. Ebben az időszakban leginkább azon is gondolkodunk: *Mit is csináltam az idei évben? Hogyan végeztem el a feladataimat? Jövőre hogyan tudok még jobb lenni?* Tulajdonképpen egy egész kis évértékelő suhan át gondolatainkban.

Visszatekintve a 2018-as évre, elmondható, hogy idén sem unatkoztunk. Mintaszámunk hozta a megszokott tendenciát, évről-évre egy picit mindig emelkedik. Idén is sikeresen végeztük el a negyedévenkénti jártassági körméréseket, amit a WESSLING Kft. és az OKI Vízhigiénés Osztálya is megszervezett. Laborok közötti - melyben partnereink a Technovíz Kft., BÁCSVIZ Zrt., BAZMKH munkatársai - illetve a kiskörei kollégákkal közös összeméréseket is szerveztünk, ivóvíz, felszíni víz, szennyvíz és üledék mintavételezésében, ezek biológiai és kémiai vizsgálataiban. A kiskörei munkatársak által

mintavételezett és előkészített tározós üledék vizsgálatához már neki is láttunk. A többi VIZIG mintavételi csoportjainak is szerveztünk közösen elvégzendő feladatot, illetve az általuk megvett vízminták vizsgálatait is elvégeztük. Lassan az idei munkatervünkben szereplő teendőink a végéhez érnek, és már lehet is szerkeszteni a jövő évre vonatkozó tervünket.

Megtörtént a Tisza-tó téli vízszintjének beállításához kapcsolódó halászati felmérés is. A fiúk négy napon keresztül teljes erőbedobással végezték feladatukat, de legközelebb azért a halászat előtt nem árt tanulmányozni a ködben való tájékozódás mesterségét is. ☺

A jövő évre vonatkozóan a BUNGE Zrt, illetve a PALMI-TOP Kft. ismét laborunkat választotta a vízvizsgálatok elvégzéséhez, az ő mintavételi tervük már el is készült; a többi partnerünk terveit még várjuk. Azonban még nem szaladhatunk ennyire előre, hisz akad még egy nagy falat így az év végére: az akkreditáció. Feladatunkat kissé megnehezítette az új szabványra való áttérés, nem kis fejtörőt okozva, de közös erővel, némi „brainstorming”-gal elhárítottuk az akadályokat, és így már csak egy nagy megmérettetés van hátra: az akkreditálóknak való megfelelés. Felkészültünk, tette készen állunk! (Habár, mire ez a cikk megjelenik, már túl is vagyunk az eljárásón.)

Az év zárásaként pedig majd jöhet egy kis karácsonyi laborbuli, ahol kiengedhetjük a gőzt és lazulhatunk kicsit, hogy újult erővel és tiszta fejjel fussunk neki a 2019-nek.

Szántó Nikolett

Tudomány napja igazgatósági előadókkal

Fejes Lőrinc, igazgatóságunk kiskörei szakaszmérnökének Tisza-tóról tartott előadásával kezdődött az idei tudomány napi program november 8-án Szolnokon, a Neumann János Egyetem Gazdálkodási Karának campusán.

Az immár 15. alkalommal megrendezett, határtalan tudomány mottójú országos eseménysor elsődleges célja, hogy különböző tudományterületek kutatói, oktatói, fejlesztői új eredményeiket saját és más tudományágak képviselői, valamint az érdeklődő nagyközönség számára is bemutathassák. A Neumann János Egyetem Gazdálkodási Kara, valamint a Magyar Tudományos Akadémia Debreceni Területi Bizottságának Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Szakbizottsága ebben az évben is csatlakozott a rendezvényhez.

A szolnoki programon Dr. Szabó Attila, az egyetem megbízott dékánjának köszöntőjét követően Fejes Lőrinc kiskörei szakaszmérnök plenáris előadásában a Tisza-tó kettős jubileumáról (45 éves a Kiskörei duzzasztómű és 40 éves a Tisza-tó) értekezett, sok-sok érdekes adatot és ténytet oszta meg a hallgatósággal. Ezt követően hagyományosan szekcióülésekkel folytatódott a tudomány szolnoki ünnepe, amelynek keretében a gazdaságtudományokba (turizmus-vendéglátás, pénzügy-számvitel, kereskedelem és marketing) a katonai műszaki tudományokba, továbbá a természet-tudományokba pillanthattak be az érdeklődők. Utóbbi szekcióban Dr. Teszárné Dr. Nagy Mariann, a Regionális Laboratóriumának vezetője működött közre azzal, hogy két prezentációnak is (Élet egy csepp vízben - interaktív játék vízben élő izeltlábuakkal) társ szerzője volt.

L. Z.

Búcsúunk Tóth Károlytól

Igazgatóságunk nyugalmazott karcagi szakaszmérnöke 2018. október 25-én hosszantartó betegség után, 67 évesen elhunyt. 1952. szeptember 21-én született Tiszacsegén. A Bajai Főiskolán szerzett üzemmérnöki diplomát. A karcagi szakaszmérnökségen kezdte pályafutását 1974-ben, majd végigjárva a ranglétrát 1988. április elsején vette át a szakaszmérnökség vezetését. Közben okleveles mérnöki diplomát szerzett a BME-n. Tóth Károly több mint negyven éves vízügyi pályája után 2015 elején vonult hivatalosan nyugdíjba az egyetlen munkahelyéről. Pályája során rengeteg elismerést kapott, köztük Árvízvédelemért Emlékérmét és Kiváló Újító Érmét. Munkatársaira és a környezetére mindig

odafigyelő, életvidám, a vízügyi szakma iránt elkötelezett, lojális ember távozott vele az élők sorából.

Emlékét szívünkben őrizzük tovább!

A Közép-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság dolgozóinak lapja

Kiadó: Lovas Attila igazgató. Szerkesztő és tördelő: Laczi Zoltán.

Szerzők: Laczi Zoltán, Kéri Brigitta, Rózsa Helga, Szántó Nikolett, Lőrinczy László, Tóth Tamás, Bérczi Dóra, Tanczosné Miskolczi Pálma, Sütő Annamária, Fodorné Mészáros Tünde, Pap Zsanett, Horváth Ákos Bogdán Béla, Tóth Péter.

Kiadja a Közép-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság: 5000 Szolnok, Boldog Sándor István körút 4. Telefon: 56/425-422/20147 WEB: www.kotivizig.hu

